

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Nummer & Titel	IB 2022/19 mtnet, exclusieve afhankelijkheid en 8 EVRM
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel / Regulier
InformIND Thema	8EVRM
Relatie met	Vc B7/3.8
Geldig vanaf	01-03-2022
Geldig tot en met	01-09-2022

Disclaimer

Een informatiebericht is een mededeling aan de medewerkers van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). De informatieberichten zijn slechts tijdelijk van aard, en daarom is de geldigheidsduur beperkt. De informatieberichten helpen medewerkers van de IND om tijdig en op uniforme wijze in te spelen op actuele ontwikkelingen. In informatieberichten kan bijvoorbeeld aangegeven worden of er nieuw beleid komt, bijvoorbeeld n.a.v. een brief aan de Tweede Kamer, of dat een belangwekkende uitspraak is gedaan die nog bestudeerd wordt. Ook kan in informatieberichten aangegeven worden hoe moet worden gehandeld in afwachting van een werkinstructie of aanpassing van de beleidsregels die in de Vreemdelingencirculaire of Handleiding Rijkswet op het Nederlanderschap zijn opgenomen. Er kunnen overigens goede redenen bestaan om in een individueel geval maatwerk te leveren en van een informatiebericht af te wijken.

1. Aanleiding

De Afdeling heeft op 12 juni 2019 een uitspraak (ECLI:NL:RVS:2019:1864) gedaan in een zaak waarin een meerderjarige asielstatushouder, gezinshereniging in het kader van artikel 8 EVRM vraagt voor zijn in Syrië verblijvende alleenstaande moeder.¹ De uitspraak ziet toe op het motiveren van 'more than the normal emotional ties' en exclusieve afhankelijkheid.

De Afdeling heeft op 2 februari 2022 een uitspraak (ECLI:NL:RVS:2022:345) gedaan in een zaak waarin een meerderjarige genaturaliseerde vreemdeling, gezinshereniging in het kader van artikel 8 EVRM vraagt voor zijn in Syrië in een vluchtelingenkamp verblijvende alleenstaande moeder. De Afdeling heeft de belangenafweging in het voordeel van de vreemdeling laten uitvallen. Daarom is dit IB, na overleg met DMB, JAZ en DWJZ, aangevuld met feiten en omstandigheden zodat ook in vergelijkbare zaken de belangen van de vreemdeling prevaleren boven die van de Nederlandse staat.

2. Verwachting

In dit informatiebericht wordt aangegeven hoe te handelen in soortgelijke zaken. Het streven is om de inhoud van dit informatiebericht te verwerken in de geupdate WI Richtlijnen voor de toepassing van artikel 8 EVRM.

3. Inhoud/Toelichting

Voor het aannemen van beschermenswaardig familie- of gezinsleven (ofwel familie- of gezinsleven als bedoeld in artikel 8 EVRM) tussen ouders en hun meerderjarige (niet jongvolwassen) kinderen, moet er sprake zijn van een meer dan gebruikelijke afhankelijkheidsrelatie.

Die meer dan gebruikelijke afhankelijkheidsrelatie moet blijken uit bijkomende elementen van afhankelijkheid (additional elements of dependence) naast de normale emotionele banden tussen ouders en kinderen. De meer dan gebruikelijke afhankelijkheidsrelatie wordt ook wel 'more than the normal emotional ties' (hierna:

¹ Deze uitspraak is een vervolg op de uitspraak van 4 april 2019 ECLI:NL:RVS:2019:1003

mtnet) genoemd. De term mtnet kan verwarrend zijn, door het woord *emotional*. Het gaat juist om de andere aspecten van afhankelijkheid tussen gezinsleden. De louter emotionele banden zullen er ook vast zijn tussen gezinsleden, maar het gaat bij de mtnet-toets juist om banden van een andere aard dan emotioneel.

In casu heeft de Afdeling geoordeeld dat er onvoldoende was gemotiveerd waarom er geen sprake was van mtnet. Er is ten onrechte doorslaggevend gewicht toegekend aan de vraag of de vreemdeling exclusief afhankelijk is van de referent.

4. Hoe te handelen

Indien je in een zaak moet toetsen aan een meer dan gebruikelijke afhankelijkheidsrelatie, kan je niet alleen volstaan met een beoordeling of sprake is van exclusieve afhankelijkheid. Je moet een integrale beoordeling maken waarbij je alle factoren meeneemt. Uit de jurisprudentie blijkt dat de volgende punten van belang zijn:

- samenwoning
- de mate van financiële afhankelijkheid
- de mate van materiële (praktische) afhankelijkheid
- de gezondheid van betrokkene
- de banden met het land van herkomst.

Geen van deze factoren zijn op zichzelf per definitie voldoende om een meer dan gebruikelijke afhankelijkheidsrelatie aan te nemen. Ook de exclusieve afhankelijkheid is een onderdeel van deze beoordeling. Dit element is zwaarwegend, maar het mag geen doorslaggevende factor zijn. Benoem in je beschikking dus alle factoren van de casus. Benoem ook in je beschikking expliciet dat je niet alleen naar exclusieve afhankelijkheid hebt gekeken.²

Als het gezinslid niet exclusief afhankelijk is van de referent, omdat bijvoorbeeld andere gezinsleden of derden ook de benodigde zorg kunnen geven, hoeft dit niet direct te betekenen dat er géén sprake is van mtnet, maar het is wel een gewichtige indicatie om geen mtnet aan te nemen. Maar ook indien er wel sprake is van exclusieve afhankelijkheid tussen twee gezinsleden, hoeft dit niet direct te betekenen dat er sprake is van mtnet. De Afdeling neemt in de uitspraak van 2-2-2022 mee of er een reëel alternatief is. Hierbij moet gedacht worden aan de zorg van andere familieleden of derden ook de zorg (in het lvh) kunnen dragen *zonder* tussenkomst van de referent.

In de praktijk moeten de volgende aspecten worden onderzocht: eerst moet worden onderzocht of aannemelijk is gemaakt dat het gezinslid daadwerkelijk afhankelijk is van hulp en zonder hulp niet in staat is om zelfstandig te kunnen functioneren, of dat het vooral praktisch is dat iemand hulp geeft. Vervolgens rijst de vraag of iemand afhankelijk is van de referent, of dat er ook alternatieven zijn zoals familie of derden. Ook moet duidelijk zijn waar deze zorg uit bestaat. Is dat financiële hulp? Of ook materiële en praktische zorg? En kan deze zorg op afstand worden verleend? Hierbij is het van belang of de referent samenwoont met het gezinslid, of dat ze voorheen samenwoonden. Want bedenk dat een mtnet-situatie niet pas kan ontstaan als de referent al in Nederland is: het is moeilijk denkbaar dat een mtnet-situatie op afstand kan ontstaan. Daarnaast worden ook de banden met Nederland en het land van herkomst meegenomen in de toets. De bewijslast voor deze elementen ligt bij de gezinsleden.

² Zie ABRvS 8 april 2020, ECLI:NL:RVS:2020:996, r.o. 3.1.

De Afdeling heeft in de uitspraak de onderstaande factoren genoemd. Deze passen met name bij de vraag of sprake is van mtnet maar kunnen blijkens de Afdelingsuitspraak ook ten voordele van de vreemdeling meewegen in de belangenafweging bij de vraag of sprake is van een positieve verplichting. De IND kiest er voor deze elementen mee te nemen in de vraag of er sprake is van gezinsleven. Verwijs in je belangenafweging wel naar deze factoren, zodat duidelijk is dat je een integrale afweging maakt:

- Het gezinslid heeft ernstige medische klachten en is hulpbehoevend;
- Er is geen reële mogelijkheid dat andere familieleden of derden zonder tussenkomst van de referent de benodigde zorg geven;
- De referent en het gezinslid hebben langere tijd bij elkaar gewoond (voor de vlucht/vertrek naar NL), en de referent had voor vertrek al de zorg voor het gezinslid;
- Banden met eventuele andere gezinsleden;
- De referent is sinds de vlucht op afstand zorg blijven dragen.

Mocht je er niet uit komen, dan kun je altijd primair geen gezinsleven aannemen, en subsidiair wel gezinsleven aannemen en een belangenafweging maken.

Let wel, het is aan de gezinsleden om aannemelijk te maken dat er sprake is van een meer dan gebruikelijke afhankelijkheidsrelatie. Bij mtmet onderzoeken we of er sprake is van beschermenswaardig gezinsleven (ofwel gezinsleven als bedoeld in artikel 8 EVRM). Daarbij is het van belang te onderkennen dat niet alle omstandigheden per se duiden op het bestaan van beschermenswaardig gezinsleven. De stelling van de referent dat zijn of haar gezinslid (ernstig) ziek is of in een schrijnende situatie verkeert, hoeft immers niet te betekenen dat er sprake is van beschermenswaardig gezinsleven. Het is aan de gezinsleden om aannemelijk te maken dat er een verband is tussen de aangedragen omstandigheden en het 'te beschermen gezinsleven. Dat een gezinslid bijvoorbeeld in het land van herkomst in een moeilijke situatie verkeert door oorlog of overlijden van andere gezinsleden, hoeft evenmin altijd verband te houden met het gezinsleven met de referent. Het is aan de gezinsleden om dit verband aan te tonen.

De belangenafweging

Indien je beschermenswaardig gezinsleven aanneemt, maak je vervolgens **altijd** een belangenafweging. De wetgever heeft niet voorzien in reguliere regelgeving voor deze groep, en heeft bepaald dat toelating alleen nog mogelijk is, indien artikel 8 EVRM hiertoe noodzaakt.³ Ook hier is het opnieuw aan de gezinsleden om te beargumenteren waarom sprake is van dermate bijzondere omstandigheden dat op de Nederlandse staat een positieve verplichting rust.

Evenals bij de vaststelling of er beschermenswaardig gezinsleven is, geldt ook voor de belangenafweging dat het aan de referent en het gezinslid is om aannemelijk te maken dat er een verband zit tussen de eventueel schrijnende omstandigheden en het te beschermen gezinsleven. Indien dit er niet is, kan in de beslissing worden opgenomen dat die belangen niet relevant zijn voor de belangenafweging.

Uit de uitspraak van de Afdeling van 2 februari 2022 volgt dat de IND de belangenafweging in ieder geval in het voordeel van de vreemdeling kan laten uitvallen als sprake is van een combinatie van de volgende 3 feiten en omstandigheden:

³ NVT Staatsblad 2012-148, p13 & 14.

- De referent heeft middelen;
- De referent wil het gezinslid in huis nemen en verzorgen en alle kosten die daarmee gepaard gaan en te zijnen laste komen, voor zijn rekening nemen;
- Er is een objectieve belemmering om de zorg in het land van herkomst uit te oefenen of er zijn onoverkoombare obstakels voor de referent om naar het land van herkomst te gaan.⁴

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZST, DWJZ en DMB.